

SKRIVANJE

Na dubrištu nađem polomljeno parče ogledala; plju- nem na njega i protirjam ga o dlanove i kolena; zatim se ogledam: kosu mi je odrezala sestra Marija — poznaju se velike makaze, stepeništa, krcati i duži pramenovi... Ugladim rastužene, naljućene oči: hoće da zaplaču, i preplašene su. Skrijem ogledalce u džep, pogledam okolo, poskočim, potrcim i hitnem se preko zida; sakrijem se iza oraha.

Čim poslužitelj Gergelj zazvoni u hodniku kraj časa, ja prvi otvaram vrata i istrčavam. Dok još učitelj Brve- nik, iskripljene glave, sa prozirkom pod ramenom, ko- rača prema zbornici, ja već strčavam niz stepenište, pro- jurim preko školskog dvorišta i krijem se iza zida. Uza- lud za mnom poviču „eno ga, eno ga“ i potrče da me biju po ošišanoj, čvornovatoj glavi. Sada sam skriven i vitim iza zida. Gledam samo jednim okom i osećam kako me žare koprive.

Tada na dubrištu nađem polomljeno ogledalo, plju- nem na njega, obrišem prašinu i blato i pogledam se: sestra Marija me unakazila. Naljućeno opusjem. Šapnem: ružan sam i glava mi neravna; po njoj biju čvrge! Sestra Marija me uhvatila na sredini sobe. Bacakao sam se nogama i rukama i drao se: Neću da se se šišam! Nije po- magalo ni moje ujedanje i vrištanje: ona me sve jače stezala svojim tvrdim, velikim koljenima. Odmah je po- segla makazama i na temenu mi je prvo načinila krst. Zatim se stala kikatati: Ha, ha, hoću prvo da te unaka- zim da ne možeš bežati! Bilo joj je veoma smešno. Mu- čila me i vikala je: Mišiš li takav kći u školu? Kada sam se pogledao u ogledalu, rekao sam da ne mislim. Prišao sam joj, skratio ruke i samilosno rekao: Molim te, šišaj me dalje!

Sestra Marija je to znala; htela je samo da me natera na poslušnost. Sada nisam mogao pobeći. Opet me stegla svojim velikim, tvrdim koljenima. Makaze su joj skrip- nule u rukama, a ja sam, zariven u njeno zguzvano krilo koje je zaudaralo na pomije, glasno zacmrdrio. Dole su padali prljavi, umaćeni, dugi pramenovi mrke kose. Znao sam da će me u školi zbog ošišane glave još više zlopitati. Glasnije sam zacmrdrio kada je ona rekla: Gotovo je; i da neće ništa smetati što je tako neravno. Čisto sam sa sebe dlake, a ona se opet smejala i tešila me kako sam sada sasvim pristojan...

Mora sam odmah da odem u školu. Hteo sam da pobegnem, ali nisam smeo. Krišom sam ušao. Pokušao sam da ne budem zapažen. Međutim, tada su me svi vi- deli: uprli su podsmesljivo oči u moju glavu. Povikali su: Skini, bre, tu kapu! Neću da je skidam, odgovarao sam i bežao preko školskog dvorišta. Kapu sam navlačio do ušiju i skrivao se iza oraha koji je rastao, širok i iz- ranjavan našim imenima, pored samog zida, u uglu. Prvi su jurili Klempe, Miki i Ivica. Oni su bili jači. Zgrabili su mi kapu sa glave i počeli da je pikaju. Pogledali su i povikali: Deco, ovako šišaju magarce i šugave ovce! Po- jurili su prema mojoj glavi da udaraju čvrge. Ja sam po dole, smotao se u klupče i vikao: Boli! No, oni se nisu zaustavljali i ja sam se hvatao za glavu. Oni su prkosnoć vikali:

„Tako šišaju šugave magarce i šugave ovce.“
Onda sam ih sve počeo mrzeti. Rekao sam: Mrzim vas! Skrivao sam se iza zida, a oni su me, bez ikakvog razloga tukli po glavi. Njima je to bilo zabavno: Klempe i Miki su prosto uživali da nekoga tuče. Nije ih plašilo da će moje zapomagane čuti učitelji, dotrčali iz zbornice i kazniti ih; moj plač u njima nije izazivao samilost. Ja sam se branio povskama, i njih je to još više dražilo da nasrću na mene.

Tako se ni sa kim nisam družio. Tako nisam imao nijednog druga koji bi bio na mojoj strani, koji bi se stavljao u moju odbranu. Ja sam bio prisiljen da ih mr- zim i da ih izbegavam na taj način što sam se stalno skrivao.

Šugava ovca, krepali magarac“, trčali su za mnom, a ja sam se sklanjao da me ne vide kada dolazim ili kada odlazim iz škole.

Ponekad mi sve dosadi i hoću da zaplačem. Pokažem jezik i zube; pljunem; glasno povičem: „Mrzim vas, vragovi!“
To je sve što im zasada mogu učiniti, a njih još više draži i bezbroj pesnica se stropoštava prema meni da ne utučta. Najgori su Klempe, Ivica i Miki: dovoljno je da me ugledaju u dvorištu kako skriven i neupadljiv sto- jim pored zida čekajući da prođe odmor, pa da ostave svoju igru i da se sjure na mene: stanu me vući za uši i ismevati: šugava ovca, krepali magarac, plašljivi miš. A ja potrcim, dojurim do zida, završem se u sami ugao, isplazim jezik i stanem se zapejzeno bacakati rukama i nogama. Reknem: Mrzim vas sve, davoli!

Oni me onda savladaju: obuhvate me oko vrata i za- njišu, povuku desno i levo; potom snažno tresnu dole u prašinu. Ali i u takvom položaju ja ne priznajem svoj poraz: ja se još ne predajem. Pljujem ih, zovem ih da- volima, psujem ih, sve dok se oni ne povuku, jer je već zvonilo kraj odmoru i dvorište je opustelo. Ja ustajem poslednji, brišem prašinu, zapokapavam dugmad, brišem suze i koračam uz stepenište.

Zato istrčavam čim se završi čas. Skrijem se iza zida i čekam da prođe odmor. A oni me prvo traže. Ni igra ih ne zanima. Čim nema mene, izgleda im dosadno. Meri se sada u činu i ja sam sasvim dobro sklonjen preko zida hitnem kamenice. Oni pogledaju, ali i ne služe odakle je dofljukala kamenica, tresnula pored njihovih nogu i odskočila u prašinu. Kad ne mogu da me pronađu, onda počnu da pikaju loptu, a ja promolim glavu preko zida. Iznemada svi utrče u žutu, priljavu zgradu, uz pohabano- obijeno blatnjavo stepenište. Poslužitelj Gergelj, promo- ljen kroz prozor, još uvek nervozno zvonj. Odjekuje bat nogu i deranje.

Ja uđem poslednji. Iznemada svi skoče na mene i ja zaplačem iza vrata: zgrabim mi kapu i stanu mi udarati čvrge. U tom ude učitelj Brvenik i ljutio se zaustavi po- red table. Poviče na Klempu i Mikiju i poruče ih za uši. To sve čini u moju odbranu; mene nazove sažaljivo: jadni mali dečko! To me još više razalosti i sav se steg- nem u svojoj klupi. Učitelj Brvenik, između ostaloga, rekne Mikiju i Klempi i sledeće reči: Za neposlušnost i bezobrazluk, divlji jarci, isteraću vas glavačke iz škole!

A kada se smiri, onda napiše na tabli račun i rekne: Radi; i da se svak uzda u se i u svoje kljuse!

Ja se zavučem pod klupu, izvučem ono ogledalce što sam ga našao na dubrištu i pogledam se: Račun, li mi kosa? Zatim pipnem mišće na rukama i nogama: Spre- mam se za tuču, spremam se da im dam ozbiljan i pravi otpor; hoću da oni beže od mene, a ne ja od njih.

... Ali zid i guste grane oraha, suncekreti, koprive i drugo rastišje na bunjištu postali su mi sada nesiguran zakon i ja se više tamo ne skrivam. Ivica me prvi ot- krijo: sedim zgrčen i čekam da prođe kraj odmoru. Ushi- čeno ja kazao Mikiju i Klempi koji su me takode traži- li na drugoj strani. Zatim su dojurili i prematili me. Uza- lud sam, kao uvek, bežao po dvorištu i zapomagao: stigli su me i tresnuli dole. Ležao sam pod njima u prašinu, zgažen i unižen, a oni su se, sa rukama u džepovima i zasipajući me prašinom, cerekali: izvlačili su ruke iz pantalonu i pokazivali su mi pesnice: da se ne mrdam. Šugavo prase, jer su oni, tako udruženi i pojedinačno, jači od mene. Ja sam se dole nemoćno bacakao i deca su se okupljala, bilo im je smešno i udarali su me prstima po ošišanoj glavi.

Tada sam se dosetio: za vreme odmora, a i inače, sa- skrivam se u svinjac. Učitelj još ne drže svinje, obori su sasvim prazni i pogodni za skrivanje. Potom toga račun- sam da se niko neće dosetiti. Lako se provučem kroz rupu, zavarom trag, a onda legnem dole u prašinu. Sunce mi greje u potiljak i lice i osećam da se znojim. Ležim sasvim zgrčen. Isto tako sam oprezan i kada se izvlačim: pažljivo osmotrim, a onda se džilitnem i ume- šam u kolonu koja već ustrčava uz stepenik. Uvek se trudim da budem daleko od NJIH. Opravdano se plašim da me i u svinjcu ne otkriju; oni su uporni da me pro- nađu isto onoliko koliko se ja trudim da im zavarom svaki trag. Ponekad u vreme drugih glasova zapoznajem Klembin kretajući glas kako me zove da se pojavim i da će me ostaviti na miru. Ali se ja ne javljam: znam da je to samo prevara: hoće da me namame, uhvate, tresnu dole, daju čvrge i cerekaju se...

Ugladim ih kako preskaču zid; sasvim se pritajim i opusjem ih.

Pomislim: i ne služe gde se skrivam. Prkosno se na- smešim i hitnem kamenicom prema dvorištu. Svaki put uхватim velikog pauka i lagano mu kidam jednu po jednu nogu. Nega se dugo bacaka u prašini i ja to namer- njujem NJIMA.

Gore na spratu приметит učitelju Julku: ogleda se i jede kiflu: stoji u okviru prozora. Nje se ne plašim, jer sam ubeđen da me ona ne vidi.

Protegnem se i priljubim se sasvim u ugao. Tako sam nekoliko puta zaspa na suncu. Kada se probudim — prazna škola. Vidim samo poslužitelja Gergelja: čisti učionice i tužno fičuka. Ugladim sunce: već je na drugoj strani neba. Preplašeno skočim i počnem da bežim: samo da me ko ne spaz!

A sledećeg dana učitelj me detaljno ispituje: zašto sam pobežao iz škole i gde sam bio. Vuče me za uši; stojim pored table. Ali neka crkne: neću da mu kažem! Pogruje glave, stegnutih pesnica, uporno čutim i šmrcam. Učitelj izgubi strpljenje: tvrdoglavi sam nego on. Rekne mi da sednem i da u životu neću dogurati ni do dobrog pekara.

Više nisam voleo učitelja Brvenika. On je davao po- voda i svi su se još glasnije smejali. Vratilo je sedeo po- red mene, ali sam se i u njega prevario: okrenuo je leđa od mene i najglasnije se kikatati svemu onome što je učitelj Brvenik govorio na mojo račun. Kada je ušinao, sam je zagrizao jabuke ispod klupe; i sam je bio hla- mazan medom i puterom. Samo me u početku nudio, a onda se odmicao od mene...

... Čujem kako me svaki put zovu da vadim loptu. Lopta se otkotrla u podrum, pun vode, crne i smrdljive, po kojoj plove crkute mačke i pacovi. To traže mene da idem dole, da gazim do kolena i vadim. Ali ja neću.

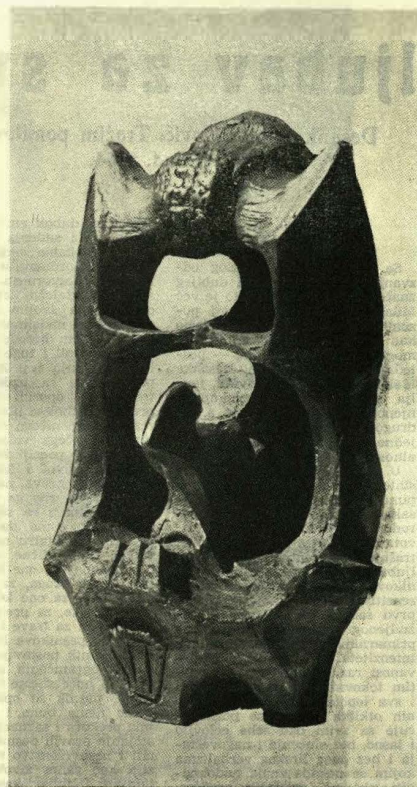
Međutim, baš kada sam bio najsigurniji da me neće pronaći u oboru za svinje, oni su me ugledali i stali se kikatati. Skočili su dole preko ograde i zgrabili su me za uši; izvlačili su me napolje, a ja sam ih ujedao, i ujedao. Svi su se popeli gore na zid i kikatati su se i zasipali su me prašinom i kamenicama; među njima su se najglasnije i najslabije kikatati Klempe, Miki i Ivica, a ja sam se grčio i ležao dole...

Odmah su odjurili i tužili učitelju: Jovan spava u svinjcu! Tada me učitelj pogledao začuđeno i izveo no- tablu da radim račun; uhvatio me za uši. Upitao je: Zašto se krijesh u svinjcu? Da li znaš ko živi u svinjcu? Uspravio sam se i odgovorio sam: U svinjcu žive svinje.

Onda je počelo smejanje i ja sam sagao glavu.

Tako se više nisam imao gde skrivati. To je njima sasvim dobro dolazilo. Bio sam izložen njihovom pod- smehu i njihovom zadirivanju: šugavi magarac. Oni su me uvek pronalazili i ja sam morao svaki put da silazim dole u podrum i vadim upalu loptu. Gazim do kolena; mokar sam, ali oni ne mare za to; ja cvokotem zubima; oprezno razgledam predmete koji plivaju; zgađe mi se mrtve mačke i mačići, zgađe mi se mrtvi pacovi, i za- grcnem se: odgurnem sve štapom i nagmem se napred i koračnem u gustu, od ušljene prašine, crnu vodu. Oni stoje gore i prete mi da će me tresnuti dole, ispljuvst- i izudarati pesnicama ne budem li slušao. Viču: Samo napred, ošišana ovca! Stegnem srce i čutke, na samoj sam se zagrizao predmete koji plivaju; jedva us- ivici plaća — zagazim u mutnu, usirenu vodu. Jedva pevam da izvadim loptu. Hitnem se na suncu pored zida izujem, ocedim nogavice i stanem na suncu pored zida izvukotati zubima. Hladno mi je, i devojčice me rastu- ženo pogledaju; neke zajedljivo poviču: Šugavi magarac, krmeljiva ovca!

Ljutito počnem da ih jurim po dvorištu...
... Kraj školske godine. Došao fotograf. Treba da se slikam. Treba da imamo zajedničku uspomenu. Slikamo

VENIJA VUCINIC — TURINSKI rastvoreni pliod

se u dvorištu, pored onoga priljavog stepeništa koje vodi u utrobu naše žute osnovne škole. Izneli smo klupe, za- češljali smo se; hteli smo da budemo lepi. Učitelj Brve- nik je bio u sredini: smešio se i zabacivao je svoju dugu, smeđu kosu.

Tada sam ja izašao iz stroja i krišom počeo da bežim preko dvorišta. Nisam hteo da se slikam. Cekaj, hej, po- vikao je učitelj i naredio da me uhvate. Čuo sam kako učitelj reče: Dovoćite ga i posadite ga dole, u hrpu ostale dece. Hoćemo zajedničku uspomenu...

Brzo su me šćepali. Na sebi sam osećao snažno Klem- pine ruke. Vikao sam: Neću da se slikam, i bog me ne može naterati! Ali su me oni doneli i posadili dole: kle- čao sam na koljenima, a oni su me pritiskivali odzgo. Onda sam ih, ipak, prevario: brzo sam stavio ruke na lice i aparat je već škljucnuo.

Tako me niko nije video: bio sam skriven iza svojih mrvavih, prljavih ruku.

Zadnji dan smo bili u školi: dobijali smo svedočanstva i fotografiju. Začudeno su me pitali: zašto će moje ruke na moju leću? Učitelj je vikao: tražilo da objasnim. A ja im nisam hteo objasniti. Rekao sam: Neka, baš crkните!

I brzo sam pobežao.

Radovao sam se što se više neću morati vratiti.

O b a v e š t e n j e

Obaveštavamo čitaoce, pretplatnike da su „Polja“ od 1. aprila 1965. godine promena izdavača i broj žiro-računa.

Izdavač je Tribina mladih, Novi Sad, Katolička porta br. 5, a redakcija posluje preko žiro-računa

151-11-603-298

kod Narodne banke u Novom Sadu

Redakcija

„POLJA“ — list za kulturu i umetnost — uređuju: MIROSLAV EGERIĆ, GOJKO JANJUŠEVIĆ, ZELIMIR PETROVIĆ i MILETA RADOVANOVIĆ (glavni i odgovorni urednik)

tehnički urednik: LASLO KAPITANJ

sekretar redakcije: OLIVERA PETROVIĆ

Izdaje: TRIBINA MLADIH, Novi Sad, Katolička porta 5

Rukopise slati na adresu: Redakcija: „Polja“, Novi Sad, Vase Stajčića br. 1; rukopise se ne vraćaju

Godišnja preplata 600 dinara, za inostranstvo dvostruko, cena jednom primerku 50 dinara.

Meter MITA DEJANOV

Štampa „Forum“, Novi Sad, Vojvode Mišića 1

Sledeći broj „Polja“ izlazi 10. maja 1965. godine.